

WPB BW | Q&A

Webinar 02-02-2023

Datum: 22 februari 2023

Versie: 0.1

Rubrieken

1. Algemene vragen	2
2. Implementatietraject	6
3. Cliëntenperspectief	8
4. Verblijfsvormen	9
5. Rol gemeenten	11
6. Verdeelmodel	14

1. Algemene vragen

- a. Dit filmpje zou ook behulpzaam zijn om te benutten voor andere bijeenkomsten. Is het filmpje openbaar beschikbaar (bijv. via YouTube)?

Antwoord: U kunt de filmpjes terugkijken via YouTube. Hierbij de link naar de filmpjes 'Van beschermd wonen naar beschermd thuis' en 'Het woonplaatsbeginsel BW'. Het Webinar kunt u terugkijken via deze link.

- b. Huisvesting? Wachttijden voor woco woning is lang. Plus te veel kwetsbaren bij elkaar geplaatst in 1 wijk agv passend toewijzen = **wonen**.

Antwoord: De beschikbaarheid van voldoende woningen is een bevorderende factor voor de beoogde verschuiving van beschermd wonen naar een beschermd thuis. De krapte op de woningmarkt is dan ook een risico voor het tempo waarin we deze transitie kunnen maken. Mensen die in hun eigen woning kunnen worden ondersteund, hebben wel direct voordeel van meer ondersteuningsmogelijkheden in hun eigen omgeving.

Vanuit het programma 'Een thuis voor iedereen' wordt gewerkt aan een scala aan maatregelen om de woningvoorraad meer in balans te brengen. Voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen, zoals mensen die uitstromen uit instellingen voor beschermd wonen, maakt deel uit van de opgave binnen dit programma. Gemeenten gaan vanaf 2023 aan de slag met het maken van integrale regionale woonzorgvisies. In 2024 moeten gemeenten een verordening opstellen om met voorrang woningen aan deze aandachtsgroepen toe te kunnen wijzen.

- c. Geldt het dan niet voor voorzieningen waar gewoond wordt op basis van scheiden wonen en zorg?

Antwoord: Nee, het woonplaatsbeginsel geldt alleen voor vormen van beschermd wonen waarvan de huisvesting ook wordt gefinancierd vanuit de Wmo. Anders is er sprake van ambulante zorg in het kader van de Wmo en daar is de gemeente waar de cliënt op dat moment woont verantwoordelijk. Soms is er niet meer onderscheid dan op wiens naam het huurcontract staat en in de wet is gekozen voor deze grens.

- d. Wat is de link (URL) naar Community?

Antwoord: Hierbij de link naar de community van het Ketenbureau i-Sociaal Domein.

- e. Dat door de invoering van het woonplaatsbeginsel de administratieve lasten worden beperkt, werkt alleen als de inkoop/aanbesteding van gemeenten op

elkaar wordt afgestemd. Als zorgaanbieders met alle gemeenten aan aanbestedingen moet meedoen dan wordt dit een grote kostenpost en administratieve last.

Subvragen:

- Het kan dus zijn dat een gemeente met meer dan 300 aanbieders een contract moet gaan afsluiten om zorg te geven aan cliënten die buiten de gemeente verblijven. Wordt hier wel voldoende rekening mee gehouden in de uitwerking?
- Komen er bijvoorbeeld standaard overeenkomsten voor bovenregionale plaatsing? Zeker als het maar om één of enkele cliënten gaat? Wat betekent dit voor het berichtenverkeer?
- Zijn er tips voor of is er nagedacht over instellingen die cliënten uit veel verschillende regio's in zorg hebben en hoe zij hiermee om kunnen en moeten gaan?
- In een voorziening met 10 cliënten kunnen dus cliënten uit 6 verschillende gemeenten komen te wonen. Elke gemeente heeft waarschijnlijk haar eigen eisen, waaraan een BW aanbieder moet voldoen. Is er dan niet het risico, dat zo'n voorziening rekening moet houden met verschillende eisen over hoe verantwoording af te leggen, verschillende tarieven en verschillende contracten met meerdere gemeenten.

Antwoord: Wanneer alle gemeenten zelf aanbod in gaan kopen bij aanbieders in het hele land en bovendien onderling verschillende contractvoorwaarden hanteren, levert dit administratieve lasten op voor zorgaanbieders en gemeenten.

In de Norm voor Opdrachtgeverschap hebben gemeenten zichzelf opgelegd dat zij in hun regio dezelfde contractvoorwaarden hanteren en aan gezamenlijk contractbeheer doen. Nagenoeg alle gemeenten kiezen inderdaad voor gezamenlijke inkoop, blijkt uit een regioscan door AEF (2022). Slechts enkele regio's worden onderverdeeld in twee of meer subregio's, die elk eigen contractvoorwaarden hanteren. In het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel is bovendien vastgelegd dat gemeenten gezamenlijk inkopen, indien dat voor de beschikbaarheid van (vormen van) beschermd wonen aangewezen is. Administratieve lasten binnen een regio zullen dus nauwelijks toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

Bij bovenregionale plaatsingen, kopen gemeenten in bij zorgaanbieders buiten hun eigen regio, misschien zelfs voor een enkele inwoner. Dit levert potentieel veel nieuwe contracten op voor zowel gemeenten als zorgaanbieders en dus ook verschillende tarieven, inkoop- en verantwoordingseisen voor de zorgaanbieders. Dat is nu soms ook al het geval, maar dit wordt door de invoering van het woonplaatsbeginsel versterkt. Het wordt daardoor

aantrekkelijker voor regio's om zelf voldoende passend zorgaanbod te ontwikkelen. De invoering van het woonplaatsbeginsel is een bewuste 'prikkel' voor regio's om zelf voldoende passend aanbod te ontwikkelen, zodat inwoners niet hoeven te verhuizen naar een andere regio om passende zorg te ontvangen.

Zeker in de transitieperiode, wanneer nog niet alle regio's voldoende passend aanbod hebben ontwikkeld voor hun eigen inwoners, is dit een aandachtspunt. Daarom is als extra waarborg afgesproken dat partijen werken aan landelijke contractstandaarden Wmo, zoals dat ook voor Jeugd is gedaan. De ontwikkeling daarvan is onlangs gestart. Daarmee worden de administratieve lasten teruggedrongen. In het implementatietraject zal het Ketenbureau met betrokken partijen producten ontwikkelen die deze administratieve lasten verder beperken, zoals een richtlijn voor aanbieders hoe zij hiermee om kunnen gaan, een standaard maatwerkcontract en een format voor mandatering van bovenregionaal toezicht of mogelijkheden voor aansluiting bij lopende contracten in de regio.

De inning van de eigen bijdrage voor beschermd wonen, is onlangs aangepast op de invoering van het woonplaatsbeginsel.

- f. Is het mogelijk binnen een regio af te spreken dat woonplaatsbeginsel niet van toepassing is?

Antwoord: Het woonplaatsbeginsel wordt wettelijk vastgelegd en regelt welke gemeente verantwoordelijk is voor de ondersteuning aan een inwoner die hiervoor in aanmerking komt. Die verantwoordelijkheid kun je niet overdragen.

Binnen een regio kunnen gemeenten wel onderlinge afspraken maken over hoe zij hierin gezamenlijk optrekken. Bijvoorbeeld door een gezamenlijke toegang en casusregie in te richten, of de kosten voor beschermd wonen te dekken vanuit een gezamenlijk budget voor beschermd wonen, waar iedere gemeenten een bijdrage aan levert.

- g. Beschermd thuis valt nu onder regeling zoals ambulante zorg is geregeld. Woonplaatsbeginsel en relatie met beschermd thuis vind ik verwarrend, want bij deze wet gaat het toch om beschermd wonen?

Antwoord:

Het wetsvoorstel gaat inderdaad over de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen. Door de gemeenten verantwoordelijk te maken voor bewoners in de eigen gemeente, wordt gestimuleerd dat ze in de eigen gemeente vormen van begeleiding ontwikkelen die thuis geleverd kan worden (de gewenste beweging richting beschermd thuis).

- h. Als jullie het over Beschermd Wonen hebben, bedoelen jullie hiermee ook Beschermd Thuis?

Antwoord: Nee, bij Beschermd Thuis wordt begeleiding geboden in de thuissituatie en bij Beschermd Wonen verhuist de cliënt naar een verblijfsvoorziening. Zodra die begeleiding stopt, moet hij daar weer weg. Als de cliënt verhuist naar een locatie waar hij zelfstandig kan wonen met begeleiding vanuit de Wmo (Beschermd Thuis), dan kan hij daar in principe blijven wonen, ook als de begeleiding niet meer nodig is.

- i. Klopt het dat het woonplaatsbeginsel niet voor Beschermd Thuis geldt?

Antwoord: Dat klopt inderdaad.

- j. Heeft VNG mandaat van alle gemeenten? Of kunnen gemeenten een andere koers varen?

Antwoord: De VNG is een vereniging waar alle gemeenten lid van zijn. Door het lidmaatschap binden partijen zich vrijwillig aan verenigingsbesluiten die zijn of nog worden genomen. Bestuurlijke afspraken die de VNG maakt met het Rijk worden gemaakt op basis van dit mandaat. Maar ook afspraken tussen gemeenten onderling, in de ALV als hoogste bestuursorgaan, berusten op dit mandaat. Deze afspraken zijn (op een uitzondering na) niet juridisch afdwingbaar.

Er zijn wel instrumenten om de leden bij te sturen als zij een richting opgaan die ingaat tegen het verenigingsbelang. Dit bijsturen moet vooral gezocht worden in het bieden van ondersteuning, uitleg en advies aan gemeenten. Momenteel zijn er op het vlak van de transitie naar Beschermd Thuis verschillende mogelijkheden:

- Het Regioteam opdrachtgever- en opdrachtnemerschap Wmo & Jeugdwet is aangewezen als eerste logische aanspreekpunt.
- Bestuurlijk en ambtelijk netwerk (gericht op kennisuitwisseling, volgen van ontwikkelingen én elkaar kritisch bevragen/aanspreken).
- Een dashboard BW biedt inzicht in de stand van zaken rondom gemaakte afspraken. Dit krijgt in de eerste helft van 2023 een verdere verdieping.
- Het Transitieteam Beschermd Thuis biedt ook ondersteuning in regio's waar de (bestuurlijke) samenwerking niet goed loopt.
- Een nieuwe geschillencommissie (voorjaar 2023) voor geschillen tussen gemeenten (en zorgaanbieders) over o.a. inkoop en de toepassing van het woonplaatsbeginsel.

- k. Is de wet woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen van toepassing voor de leeftijd 0- 100 jaar?

Antwoord: Er staat geen leeftijdsgrens in de wet. Tot het 18e levensjaar kunnen mensen een beroep doen op de Jeugdwet, zelfs tot het 21e levensjaar als ze in een pleeggezin wonen. Daarna kan jeugdzorg eventueel nog worden verlengd tot het 23e levensjaar. Als er daarna nog zorg/begeleiding nodig is, stroomt iemand door in de Wmo.

2. Implementatietraject

- a. Wanneer en waar is de handreiking woonplaatsbeginsel beschikbaar?

Antwoord: De concept handreiking woonplaatsbeginsel is [hier](#) al beschikbaar. Deze wordt komende periode verder aangevuld op basis van het nieuwe wetsvoorstel en de toolkit die wordt ontwikkeld in het implementatietraject.

- b. Vanaf inwerkingtreding wetsvoorstel blijft gemeente die beschikking heeft afgegeven verantwoordelijk voor de desbetreffende cliënt. In de provincie Zeeland is de toegang sinds 2022 volledig gedecentraliseerd. Betekent dit dat voor de cliënten waarvoor die gemeente in/vanaf 2022 een nieuwe beschikking heeft afgegeven vanaf 2024 financieel en zorginhoudelijk verantwoordelijk is?

Antwoord: Gemeenten kunnen inderdaad al, vooruitlopend op de wet, zelf een doordecentralisatie hebben geregeld in hun regio. In dat geval verandert er niet zoveel. Maar de wet geldt sowieso alleen voor cliënten die vanaf 1 januari 2024 instromen, dus niet voor bestaande cliënten/beschikkingen.

- c. Moeten de beleidsregels landelijke toegankelijkheid beschermd wonen ook niet ingetrokken worden als gevolg van de wet? Ik mis dat nog in de routekaart.

Antwoord: In de Wmo 2015 is de landelijke toegankelijkheid geborgd door de aanmeldgemeente verantwoordelijk te maken voor beschermd wonen. Dit leidde in de praktijk soms tot problemen, waarop de Handreiking Landelijke Toegang Beschermd Wonen is opgesteld, die door gemeenten is onderschreven in het Convenant Landelijke Toegang Beschermd Wonen.

Met de invoering van het woonplaatsbeginsel wordt de landelijke toegankelijkheid anders geborgd en zorgt de verantwoordelijke gemeente voor de beste plek voor herstel, ook als dat in een instelling in een andere gemeente is. De handreiking woonplaatsbeginsel vervangt de Handreiking en

Beleidsregels Landelijke Toegang Beschermd Wonen en het convenant landelijke toegang beschermd wonen.

In het implementatietraject is voorzien in een eventuele aanpassing van de model verordening.

- d. In het BRP staat alleen een adres, niet de functie van het pand op dat adres. Dat nazoeken moet via google, nabellen etc. Veel werk en het wordt niet geborgd. Kunnen we niet werken aan een landelijke database van BW locaties? In de praktijk is het heel divers, ook andere financiering, tussenvormen etc. Idem voor de check of client in een gecertificeerde instelling heeft gewoond. Dat zou toch gedigitaliseerd kunnen worden, dat je een adres invoert in die landelijke database en dat niet iedere gemeente iedere client handmatig na moet zoeken en dat die informatie vervolgens verloren gaat.

Antwoord: De mogelijkheid voor het faciliteren van een databank als beschreven wordt op dit moment onderzocht. De BRP kan niet 'zomaar' worden uitgebreid met deze informatie.

- e. Worden de huidige beschermd wonen cliënten dus niet administratief 'verhuisd' naar gemeente waar woonplaatsbeginsel ligt? Dit geldt dus alleen voor nieuwe cliënten?

Antwoord: Ja, dat klopt. Zodra de wet in werking treedt, geldt hij voor cliënten die vanaf dat moment instromen in Beschermd Wonen. Dit is een belangrijk verschil met de invoering van het gewijzigde woonplaatsbeginsel voor jeugdzorg per 1-1-2022.

- f. Is er een kritieke datum waarop het wetsvoorstel moet zijn goedgekeurd om per 1 januari 2024 in werking te gaan treden?

Antwoord: Het goedgekeurde wetsvoorstel moet uiterlijk 1 oktober 2023 worden gepubliceerd in de Staatscourant.

- g. Hoe zijn de regio's verdeeld

Antwoord: In het dashboard BW kunt u zien hoe de 44 regio's momenteel verdeeld zijn.

- h. Is het transitieteam beschermd thuis nog beschikbaar (en kun je daar meerdere malen een beroep op doen)?

Antwoord: Elke regio kan in beginsel gebruikmaken van maximaal 15 dagen ondersteuning door het Transitieteam Beschermd Thuis. Deze ondersteuning

kan uit meerdere losse opdrachten bestaan. Meld u met vragen of verzoeken tot ondersteuning bij het Transitieteam Beschermd Thuis via beschermdthuis@vng.nl óf vraag uw regioadviseur om advies via regioteam@i-sociaaldomein.nl

- i. Welke ketenpartners zijn er nodig in het implementatietraject Wpb? Is daar al een overzicht van?

Antwoord: Ketenpartners die relevant zijn bij het Implementatietraject zijn VWS, VNG, individuele gemeenten, aanbieders van 24-uurs zorg, de lokale en/of regionale toegang en het Ketenbureau. Daarnaast is MIND als vertegenwoordiging van cliënten bij de implementatie betrokken.

3. Cliëntenperspectief

- a. Wat als mensen juist niet naar hun eigen omgeving moeten bijv door verslaving en criminaliteit?

Antwoord: Zie het hierboven genoemde antwoord. Beste plaats voor herstel is leidend. Dat kan ook elders zijn. Dat hoeft dan overigens niet per definitie een Beschermd Wonen-plek te zijn, maar kan ook een andere woning zijn waar begeleiding wordt geleverd vanuit de Wmo (Beschermd Thuis). Maar dit is ter beoordeling van de individuele casus.

- b. Ik mis de aansluiting met indicaties die niet langs gemeenten gaan, maar wel een beroep doen op het beschermd wonen, zoals Wlz of Ifzo indicaties.

Subvragen:

- Wat gaat er gebeuren met mensen die uit detentie komen. Welke gemeente is verantwoordelijk?
- Gaat forensische zorg ook in de woonplaats plaatsvinden? Deze stromen vaak door naar BW. En jeugdzorg? daar geldt hetzelfde voor.

Antwoord: Voor beschermd wonen in het kader van de Wlz of Forensische Zorg wijzigt er niks. Die indicaties worden nog steeds afgegeven door respectievelijk het CIZ en Ifzo. De contractering voor deze vormen van zorg verloopt nog steeds via de zorgkantoren en de divisie Forensische Zorg (DJI). Ook binnen de forensische zorg is een beweging gaande van intramurale zorg naar ambulante ondersteuning thuis. In de jeugdzorg is in 2022 al het woonplaatsbeginsel ingevoerd.

Bij uitstroom vanuit detentie, een klinische opname, Forensische Zorg en Wlz zorg (heel beperkt) naar Wmo Beschermd Wonen, zal aansluiting gezocht moeten worden bij de regio die verantwoordelijk is volgens het woonplaatsbeginsel. Op dit moment is al de werkafpraak dat er vóór uitstroom contact wordt gezocht met de centrumgemeente van herkomst. Dat

gaat lang niet altijd goed en daar is blijvende aandacht voor. Zo werken VWS, Valente, De Nederlandse ggz, Justitie en VNG momenteel samen aan het verbeteren van de continuïteit van zorg na het aflopen van een forensische zorgtitel. En zo is bijvoorbeeld ook een Handreiking Safehouses (VNG, 2022) ontwikkeld.

- a. Wanneer mensen na interne setting/behandeling willen doorstromen naar beschermd wonen of zelfstandige huisvesting met BW, is de gemeente waar mensen opgenomen geweest zijn dan aan zet of de gemeente waar mensen voor opname gewoond hebben?

Antwoord: Voor mensen die al langer dan 5 jaar in zo'n interne setting hebben gewoond (detentie of zorginstelling), geldt dat de betreffende gemeente verantwoordelijk is voor het vervolg (BW of BT). Als dat verblijf korter dan 5 jaar duurde, dan is de gemeente verantwoordelijk waar ze daarvoor woonden/stonden ingeschreven in de BRP.

- c. Hoe kan het beste omgegaan worden met een herindicatie waarbij de cliënt BW ontvangt buiten de eigen woongemeente. Lijkt niet (altijd) handig om terug te moeten naar de gemeente van herkomst.

Antwoord: Dat is ook niet altijd de beste oplossing. Dit ter beoordeling van de individuele casus.

4. Verblijfsvormen

- a. Je gaat bij woonplaatsbeginsel er wel vanuit dat de familie/naasten in dezelfde stad/omgeving woont als de cliënt. Dat is tegenwoordig vaak niet meer. Of soms hebben mensen geen/weinig netwerk. Dan is een intramurale setting toch helemaal niet zo erg?

Antwoord: Daar gaat het bij het woonplaatsbeginsel niet primair om. De aanwezigheid van een sociaal vangnet is wel medebepalend voor de plaatsing.

- b. Betekent het woonplaatsbeginsel en doordecentralisatie ook iets voor hoe de Wlz nu is ingericht? De Wlz is nu landelijk, wordt dat bijvoorbeeld dan ook gemeentelijk?

Antwoord: Dat is niet waarschijnlijk want daarvoor zou een grote stelselwijziging nodig zijn. Voor de uitvoering van de Wlz zijn nu niet de gemeenten maar de zorgkantoren verantwoordelijk.

- c. Is bij wonen met ondersteuning waarbij sprake is van scheiden - zorg de gemeente waar de client zich vestigt verantwoordelijk?

Antwoord: Ja, dat klopt want dan gaat het om ambulante begeleiding vanuit de Wmo.

- d. Waar kan ik de criteria voor toegang Wlz (vanuit BW) vinden?

Antwoord: Over de toegangscriteria voor cliënten met een psychische stoornis (Wlz Ggz) gaven de VNG en het CIZ begin 2022 een webinar. [Hier](#) kunt u dit webinar terugkijken en vindt u meer informatie, zoals een PDF met de toegangscriteria.

- e. Bij beschermd wonen thuis zit nu geen wooncomponent en moeten de cliënten ook huur betalen. blijft dit ook zo?

Antwoord: Ja, dat blijft zo.

- f. Is beschermd thuis een vorm van ambulante ondersteuning?

Antwoord: Ja, dat klopt.

- g. Als een tussenvorm niet onder WPB valt en iemand afkomstig uit gemeente A kan doorstromen vanuit "klassiek" beschermd wonen in gemeente B naar een tussenvorm, dan wordt gemeente A verantwoordelijk voor de financiering van de Wmo in de tussenvoorziening in gemeente A?

Antwoord: Nee, gemeente B wordt dan financieel verantwoordelijk. Maar gemeente A zal dit voornemen met gemeente B moeten bespreken, er moet een goede reden zijn om zo'n cliënt daar te laten doorstromen.

- h. Voor mij onduidelijk of het woonplaatsbeginsel straks nou alleen geldt voor intramurale inwoners of ook voor beschermd thuis

Antwoord: Alleen voor intramurale vormen van begeleiding.

- i. Hoe gaan alle gemeenten onafhankelijke cliëntondersteuning inrichten van mensen met ggz problematiek die beschermd wonen nodig hebben?

Antwoord: In de Wmo 2015 is de functie van cliëntondersteuning beschreven: Gemeenten zijn wettelijk verplicht om zorg te dragen voor gratis cliëntondersteuning en deze mogelijkheid ook aan te bieden als een inwoner een beroep doet op ondersteuning.

Dit geldt voor het gehele sociale domein (dus ook voor de Jeugdwet en de Participatiewet) én voor andere domeinen zoals, onderwijs, (preventieve) zorg en wonen. De ruime definitie van cliëntondersteuning in de wet en de

Memorie van toelichting (MvT) laten voor gemeenten veel ruimte om er vorm aan te geven. Dat is ook goed, omdat gemeenten zo, in samenspraak met hun lokale partners en inwoners, tot een lokaal passende invulling van cliëntondersteuning kunnen komen.

Toegankelijke cliëntondersteuning betekent: een divers aanbod dat bekend en goed vindbaar is voor inwoners. De afgelopen jaren zijn gemeenten op verschillende wijze ondersteund bij het (verder) vormgeven van cliëntondersteuning. Daarbij is er ook aandacht voor cliëntondersteuning aan specifieke doelgroepen, waaronder mensen met een psychische kwetsbaarheid. De handreiking cliëntondersteuning (VNG, 2022) bundelt de geleerde lessen.

Gemeenten komen alleen tot een toegankelijk en effectief stelsel van zorg en welzijn in samenwerking met hun vele partners. Het blijft belangrijk om aandacht te houden voor de lokale versterking van cliëntondersteuning en de positionering daarvan. De beste oplossingen worden gevonden als gemeenten, aanbieders van cliëntondersteuning en cliëntvertegenwoordigers elkaar blijven opzoeken, open staan voor elkaars zienswijzen en van elkaar blijven leren. Bovendien kunnen gemeenten veel leren van elkaars ervaringen. Om dit proces te ondersteunen blijft VNG de vernieuwing in de lokale praktijk volgen, zal zij de uitwisseling hierover tussen gemeenten stimuleren en blijft ze in dialoog met de cliëntorganisaties over de voortgang van de cliëntondersteuning. Ook Movisie begeleidt nog steeds gemeenten met vragen over cliëntondersteuning.

5. Rol gemeenten

- a. Een aantal centrumgemeenten heeft aangegeven dat zij blijvend voor de gemeenten inkopen en beschermd wonen gaan uitvoeren. Met andere woorden dat binnen de centrumgemeente er niets veranderd. Wat is dan het doel hiervan?

Beschermd wonen is niet alleen intramuraal. Binnen de meeste GGZ instelling is dit al jaren business as usual Het wordt niet duidelijk wat nu nieuw is.

Antwoord: Met de doordecentralisatie en het woonplaatsbeginsel beoogt het Rijk de ontwikkeling van vormen van Beschermd Thuis in alle gemeenten verder te stimuleren. Deze ontwikkeling is al langer gaande.

Afspraken over gezamenlijk inkopen zijn slim en nodig, zeker voor bepaalde vormen van beschermd wonen. De beweging naar meer Beschermd Thuis vraagt echter inzet van alle gemeenten. Omdat straks alle gemeenten de middelen krijgen en verantwoordelijkheid krijgen voor inwoners, wordt er ook iets van alle gemeenten verwacht. De regiovisie zet aan tot een voortdurend

gesprek over de beweging naar een Beschermd Thuis. Gemeenteraden hun colleges hierop ook bevragen en controleren.

Gelukkig zijn sommige regio's inderdaad al heel ver. Andere regio's hebben deze afspraken nodig, als stok achter de deur, om bijvoorbeeld de uitstroom naar regiogemeenten te stimuleren of om de aansluiting op de ambulante Wmo beter te kunnen maken.

Het woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen geldt alleen voor vormen van Beschermd Wonen die voldoen aan de wettelijke definitie, zie de concept handreiking op pagina 8.

- b. Van Centrumgemeente naar kleine(re) gemeenten. Zit bij die kleinere gemeenten voldoende capaciteit, deskundigheid. Is dat geborgd?

Antwoord: Met de doordecentralisatie krijgen gemeenten de middelen om zelf Beschermd Wonen te organiseren. Omdat het om een relatief kleine groep cliënten gaat (landelijk ongeveer 25 duizend mensen), waarvoor specifieke expertise vereist is, kan het zelf organiseren van Beschermd Wonen met name voor kleinere gemeenten een uitdaging vormen. Door onderling afspraken te maken over een niet vrijblijvende Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO), nemen gemeenten de verantwoordelijkheid om regionale samenwerking te verbeteren, het opdrachtgeverschap te versterken en de administratieve last te verminderen. Zo werken gemeenten in alle regio's samen aan een goede toegang, een gevarieerd palet van voorzieningen en afspraken over bijvoorbeeld de uitstroom van cliënten. De VNG ondersteunt gemeenten hierbij.

Zo is bijvoorbeeld de handreiking toegang (VNG, 2022) beschikbaar, waarin specifiek wordt ingegaan op het borgen van voldoende expertise in de toegang voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel is bovendien vastgelegd dat gemeenten gezamenlijk inkopen, indien dat voor de beschikbaarheid van (vormen van) beschermd wonen aangewezen is.

- c. Worden er landelijk afspraken gemaakt met aanbieders software (centric, zorgned etc.)?

Antwoord: Als daar aanleiding voor is, worden er met softwareleveranciers afspraken gemaakt. Het ketenbureau i-Sociaal Domein inventariseert op basis van de vragen en signalen vanuit de regio's welke faciliteiten via het berichtenverkeer ondersteunend kunnen zijn. Het loont dus de moeite om vragen of signalen te delen met de regioadviseur. Vervolgens is het aan Zorginstituut Nederland om met behulp van een referentiegroep, waar ook softwareleveranciers in zitten, te bepalen of die faciliteiten gerealiseerd kunnen worden binnen de standaarden en op welke termijn.

- d. Krijgen de gemeenten niet een behoorlijke taakverzwaring doordat zij de afstemming moeten coördineren tussen gemeenten onderling? Is er een inschatting gemaakt om hoeveel FTE aan inzet dit zou kunnen gaan?

Antwoord: Alle gemeenten hebben in de Wmo 2015 al de taak om zorg te dragen voor inwoners die opvang of beschermd wonen nodig hebben. Het budget wordt op dit moment echter verstrekt aan de 43 centrumgemeenten die, in afstemming met regiogemeenten, de zorg en ondersteuning inkopen. Gemeenten werken dus al een lange periode in regionaal verband samen aan Beschermd Wonen. Deze beweging sluit aan bij andere ontwikkelingen, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de landelijke aanpak dakloosheid Eerst een Thuis.

Die samenwerkingsstructuren zijn de laatste jaren verder versterkt en geformaliseerd, omdat een krachtige regionale samenwerking bijdraagt aan passende ondersteuning van inwoners dichtbij huis en daarmee het voorkomen van verzwaring van problematiek.

In de praktijk zien we dat regionaal intensief samengewerkt wordt op inkoop en regionale visie, en dat de Norm voor Opdrachtgeverschap bevordert dat dit structureel blijft gebeuren. In veel regio's zal sprake blijven van regionale toegang of regionaal geborgde expertise op de toegang. Overal wordt op regionale schaal (of in enkele gevallen op subregionale schaal) aanbod ingekocht.

- e. Overlegbepaling: kan de gemeente waar client gaat wonen dat ook tegenhouden? Oftewel: moet er overeenstemming zijn? Is er een voorbeeld van een overlegbepaling? Wat moet de nieuwe gemeente overleggen met de gemeente van herkomst?

Antwoord: Wanneer de verantwoordelijke gemeente in het onderzoek naar de beste plek voor herstel concludeert dat die in een andere gemeente is, gaan de beide gemeenten hierover met elkaar in gesprek. Gemeenten kunnen dus niet een cliënt in een andere gemeente plaatsen zonder hierover te overleggen met deze gemeente: dat is de overlegbepaling. De vorm en inhoud van dit overleg staan uitgebreid beschreven in de concept handreiking woonplaatsbeginsel, p. 25.

De uitgangspunten voor en uitwerking van de overlegbepaling zijn in november 2021 vastgesteld door de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs als onderdeel van de Norm voor Opdrachtgeverschap.

- f. Amsterdam biedt geen Pgb. Hoe zit dit elders?

Antwoord: Deze vraag kunt u stellen via de community implementatie woonplaatsbeginsel.

6. Verdeelmodel

- a. Wat zijn de afspraken over de verdeling van de kosten, wanneer iemand na beschermd gewoond te hebben wil uitstromen naar de gemeente van de instelling? Als dat een andere is dan de huidige verantwoordelijke gemeente?

Antwoord: In de overlegbepaling bij het woonplaatsbeginsel is afgesproken dat gemeenten bij plaatsing in een andere gemeente ook al spreken over uitstroom. Het uitgangspunt is dat iemand terugkeert naar de gemeente van herkomst, maar het is ook denkbaar dat iemand graag blijft in de gemeente waar hij of zij beschermd heeft gewoond. In dat geval is het belangrijk dat er gedurende het traject contact is tussen beide gemeenten over de beste plek voor herstel en het moment van uitstroom. De beschikbaarheid van vervolghuisvesting en benodigde vervolgondersteuning is onderwerp van gesprek tussen beide gemeenten en de inwoner. Het is niet vanzelfsprekend dat de inwoner bij uitstroom een beroep kan doen op de urgentieregeling van de gemeente van plaatsing, aangezien het uitgangspunt is dat de inwoner onder de verantwoordelijkheid valt van de verantwoordelijke herkomstgemeente.

Als iemand na uitstroom zelfstandig gaat wonen en daarbij ambulante Wmo begeleiding nodig heeft, dan kan hij of zij een beroep doen op de gemeente waar deze zelfstandige huisvesting staat en waar hij of zij staat ingeschreven in de GBA.

In de VNG commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs is afgesproken dat er nog een onderzoek komt naar de kosten van deze vervolgondersteuning en of een onderlinge verrekening van deze kosten wenselijk is.

- b. Op welke manier komen de middelen beschikbaar voor de lokale gemeenten?

Antwoord: De middelen voor Beschermd Wonen worden uitgekeerd aan gemeenten in de vorm van een Integratie Uitkering Beschermd Wonen.